

Ese de două ori în septembra: Joi-a si Dominec'a; era cindu va prezintă importanță materialelor, va fi de trei său de patru ori în septembra.

Pretiulu de prenumeratiune.
pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
„ diumetate de anu	4 fl. v. a.
„ petrarie	2 fl. v. a.
pentru România si strinatate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
„ diumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se fac la toti dd. corespondenti ai nostri, si de adreptulu la Redactiunea Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau spedirea; cate vor fi nefermecate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

— +DX+ —

Pentru anunțele si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde căte 7. cr. de linii; repetările se fac cu pretiu scăditu. Pretiul timbrului căte 80 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 4 maiu n. 1872.

In câteva dile, adeca joi-a viitoră, si precum suntemu informati, in 6rele de dupa medieadi, — pentru ca lucrările sinodale sè nu sufere intrerumpere, se va tiené adunarea cea mare politica-natiunale in Aradu.

Apelul Clubului natiunalu a spus destulu de lamuritul scopulu acestei adunari, pre cum a indegetatul destulu de chiaru si calitatea membrilor ce au s'o compuna. Toti romanii de inima si cunetu sunt chiamati la acésta adunare, cari se interesédia de caus'a nostra cea mare, de caus'a luptei nostra pentru existitia, desvoltare si progresu, drepturi si prosperare natiunale.

Totu deci, căti au in inim'a loru acoste dorintie si semtu in peptulu loru plecare si vertute d'a conlucră la realisarea acestor dorintie pré indreptatite, toti din ori si care parte a tierelor de sub corona Unguresca, numésca-se ei oricum s'ar numi, incapă si toti sunt chiamati la acésta adunare. Nici n'a fostu candu-va vorba, si nici n'a potutu sè fia, de a eschide pre vre-unu romanu de acésta inima si dorintia, de acésta plecare si resolutiune, din acésta adunare.

De eschisu au fostu, au trebuitu sè fia, si intr'adeveru s'au eschisu numai acei romani, cari — nu vreau lupt'a, ci capitularea, ingenunchiare natiunale, cari sub cuventul ca romanulu nu e bunu de lupta, firesce pentru ca ei sunt slabii la angeru si s'au vendutu poterei asupritorie, pretindu ca sòrtea romanului e, a se supune poterei brutale, a imploră grati'a acesteia si a se multiumi cu sfarmaturele ce cadu de pre més'a domnilor imbuibati de sudorile romanului.

Numai acésta clasa de 6meni slabii nu are, pentru ca firesce, nu pote sè aiba locu intr'o adunare, unde se delibera de lupta seriosa, energica, cu tóte sacrificiale de cari suntemu capabili. Disputa au avutu dd. deputati ai clubului natiunale numai a supr'a formulei de stilisare pentru acésta ideia, si acésta in fine s'a aflatu, si s'a aflatu in cea mai buna armonia, fora cea mai mica diferintia de opiniuni.

Acest'a este adeverulu, purulu adeveru, carele sambat'a trecuta, la conferinti'a mai ingusta din Temisióra s'a constatatu pre deplinu, si in fac'i'a carnia barfelele din cunoscut'a parte ambigua, se dovedescu de ceea-ce sunt.

In amintit'a conferinta prealabile de la Temisióra, program'a natiunale din 1869, pre carea in nrulu precedinte o republicaramu, s'a desbatutu si primitu de nou in essinti'a ei, cu câteva pucine adausuri intregitòrie.

Invitamu deci pre toti fratii romani de inima si sufletu, resoluti pentru lupta si vietia natiunale, pre toti acestia ii invitamu cu amore fratiésca la adunarea de la Aradu.—

Din adunarea fratilor serbi, tienuta in Becicăreculu-mare la dominec'a florilor, „Zastava“ ni aduce protocolulu si unu reportu forte interesante carele ni intregesc reportulu ce publicaramu noi in nrulu precedinte.

Asié astămu acolo espresiunea celei mai placute suprinderi a acelei adunari prin infacisiarea dlui Babesiu. Acest'a a intrat in adunare tocmai candu se desbatea punctulu referitoriu la romani si la Transilvania, si candu unii redicau felii de felii de banuale in privinti'a tienutei romanilor si eră se incinga o disputa infocata. Infacisiarea lui Babesiu, prima, cum dice „Zastava“ si „Narod“, cu urari generali de „se traiésca“, curmă

tota disputa si punturile se primira fora contradicere. La punctul despre Transilvania, conferinti'a serbesca a adausu exprimerea asteptarei, ca si romanii vor sprigini causele serbilor si ale Croaciei, Se intielege ca adunarea nostra de la Aradu este chiamata a dà resunetu la acésta apostrofare. —

Diaristic'a magiara de presinte foranei o exceptiune isi indesa colonele sale cu inregistrările monotone despre candidatiile d'abligati in diferitele cercuri electorale.

Aceste inregistrari sunt stereotipe in modulu descrierei actului de candidare, caci tóte se finescu cu precunoscutele espressiuni de comunu usitate, cumca: „alegerea respectivului candidat e mai multu ca sigura,“ — „partid'a contraria n'are candidat,“ — si altele de asemene natura; de aceea pucinu ne potem edificá chiar si din unele descrieri mai detaiate despre miscarile electorale, de óre ce e pré evidinte, cumca acele de comunu sunt intr'adinsu fabricate in interesulu respectivei partide.

Adeseori insa se ivescu unele incidente neasceptate, cari — pe unu momentu, ca fulgerulu nòptei intunecate de nuorii visforosi, ni lumina situatiunea, si la tota intemplarea vomu scí a ne orientá in adenculu nòptei visforóse numai sè scimu bine combiná acele incidenti, caci adeseori lumin'a loru cea fulminante chiar din contra — le multi li ie chiar vederile.

Multe incidente de aceste potu sè afie toti acei ce se dau nitiulu in laturi de pe calea comuna a politicei de tóte dilele, si — retragendu-se la o parte, cu atentiu privesc evenimentele — mici si mari — ce se petrecu la totu momentulu Noi lasandu insa la o parte tóte acele evenimente, — asta data vomu aminti numai unulu, dintre cele mai remarcabili, cari in modulu celu mai flagrantne ni aréta — cătu de desperata, séu celu pucinu neliniscita este partid'a guvernamental facia cu resultatulu alegerilor viitorie, — si acestu adeveru cu atatú mai chiaru ni se impare, cu cătu in tóte dilele vedemu ca domnii ministri insisi intreprindu caletorii prin diferite parti ale tieriei, negresitu — pentru de a se convinge in persóna despre adeverat'a stare a lucrurilor, — si acésta convigere personale o vedemu esprimata adeseori in lamentatiunile si eremiadele organelor celor mai intime ale guvernului, cari mergu pana a sbiciu cu cea mai mare veemintia chiar si pe unii corifei ai partidei guvernamentali pentru indolent'i a loru cea neespllicable facia cu alegerile viitorie.

Unde s'a ivitu desperatiunea chiar inainte de ce s'ar fi incepulu lupt'a cea adeverata, acolo caderea se tiene sigura. De ceriulu ca — presemnele nostra sè nu ne incele!

Congressulu serbescu natiunalu, in urm'a resolutiunei pré nalte a MSale imparatului si regelui din 29 aprilie, s'a disolvatu prin administratorele episcopalului de Carlovetsi si alu Patriarchatului serbescu. Noulu Congressu se va intruni in 6/12 augustu a. c. candu mai autaiu de tóte se va efectuá actulu de alegera mitropolitului de Carlovetsi in presenti'a unui comissariu reg. — Asia dara se realizara amenintiarile guvernului ung. cumca unu congressu a carui majoritate o compunu deputati aderinti lui Mileticiu, trebue sè se disolva, caci este in detrimentul pàcii si liniscei statului. —

Processulu lucratiorilor din Pesta, ce a facutu atât'a sféra in tiéra, in 2 maiu n. se fini naintea tribunalului de Pesta, si — spre fraparea si rusinarea stepanirei nostra — lucratiori toti se sfara de nevinovati si scapara din intuneculu temnitie, in care fusera maltratati mai bine de trei luni Astfelu bietii lucratori seraci si cu familia, suspiciinati si acusati, ca densii nutrescu tendintie socialistice si vor a inecá Buda-Pesta intr'o mare de petroleu (!), fura intemniati pe nedreptate, era sociale si copiii loru patira fome si totu felu de lipse. In adeveru, totu omulu seriosu va negá ca suntemu si traimus intr'unu statu de dreptu si cultura, caci a inchide pre cineva numai pentru ca cutare capitanu alu orasului, comissariu de politia et tutti quanti de aceste clase, se inspaimenta si la audiul fantomelor „Internatiunale“ de Genova, a maltratá pe cineva fora nici o causa, insémna ca traimus sub celu mai crancenacu absolutismu. —

Din tiér'a mare a némtiului ni vine scirea cumca in 1. maiu in Strassburg, capital'a Elisatiei cucerite, a deschisul cu multa pompa — nemtésca si oficioá — nou'a universitate. Daca n'am scí ca acésta universitate are mai multu scopulu de a intari si sustine egemonia unei rase a supr'a alteia, a celei germane a supr'a celei franceze, deci daca amu scí cumca redicarea acelui naltu institutu ar ave numai si numai sublim'a destinatiune de a luminá si cultivá si a impacá spiritele inversiunate a celor döue mari natiuni, atunci amu poté numai salutá deschiderea acelui institutu de sciintie nalte. Lumea insa scie, si din tóte proclamatiunile referitorie la serbarea deschiderii universitatii se vede, ca scopulu supremu este germanisarea, sub auspiciile monstrului diplomatic Bismarck, si introducerea temerii de Ddieu si a devotamentului pentru cei de la potere, precum insusi marelul Cesare Wilhelmus insemnă in documentulu de deschidere. — Triste timpuri!

Apelu,

Catra fratii preoti si invetiatori!*)

Fratii mei! In intréga tiér'a s'au inceputu cu vivacitate miscaminte alegerilor pentru Dieci'a viitorie.

Pentru ataté milioane de romani, cari prin reutate si amagire ajunsera despojati de tóte drepturile, credu ca noi cari suntemu in nemedilicita atingere cu poporul, avemu cea mai santa detorintia, a ne cugetá despre direcțiunea carea s'ò luamu la aceste alegeri dietali, — pentru ca sòrtea poporului nostru sè nu mai fi victima amagrei.

Cuvinti'a si modesti'a m'au facutu sè acceptu, ca preoti mai betrani, in esperintie si

*) Candu stam uimiti a supr'a multime de reporturi, ce pre tota diu'a ni sosescu imbuidinduse, despre coruptiunea ce se inverca si parte mare si succede la clerulu si intieleginti'a nostra din popor, si candu cu profunda dorere semti am lipsa de o voce macar din partea clerului, spre impiedicare acelui decaderi morale a bisericiei noastre: de o data, asié dicendu intr'o diu'a, din trei cercuri ni sosira mai multe asemene voci, a nume acésta de facia, din Lugosiu, un'a din cercula Fagetului, un'a din alu Zorlentului si duoue din alu Sascei.

Tóte sunt de acelasi cuprinsu, si differi numai in agerimea cuvintelor; tóte subscrise de domnii autori.

Acésta aparitiune ni place, ni este unu balsam inimiei indignate de atata coruptiune si demoralisare ce ni se totu aréta! Este o via dovédă, ca mai exista inca unu sembur bunu in clerulu si intieleginti'a nostra din popor.

Spaciu nu ni iértă a publicé de odata tóte amintitele apeluri si admonitioni, mai veros ca unele sunt forte lungi si ataca chiar persoane, dupa nume. Deoic de ocamdata publicam numai acestu apelu, ér ocasiunalmente ne vomu folosi si de celalalte.

in merite natiunali, mai avuti, sè iee iniciativ'a pentru statorirea pasilor si activitatei nostre la alegerile dietali; dar vediendu ca acceptarea mea si zadarnica, dandu ascultare indemnului si simtiului meu natiunalu, vinu a face acestu apelu, care me rogu sè fia scusat.

Fratii mei! Diet'a trecuta si-a terminat activitatea, si nainte a nostra stau tóte lucrările ei.

Noi insa peste totu potem dice, ca dieci'a trecuta nu a facutu chiar nimica pentru imbunatatirea stării nostra, nici celei intelectuali, nici materiali, nici politice.

In acésta dieta, poporul roman in portiunea intereselor sale a fostu reprezentat prin forte puteni barbati, si pote ca acésta e cauza, ca arm'a dreptatii cu carea densii s'au luptat, asta data n'au potutu resbi si invinge.

Partid'a natiunala are devisa de a elupta recunoscerea natiunii romane de natiune politica si prin acésta casigarea midilocelor si conditiunilor de progresu natiunali si de bu nastare a poporului, ca totu atate garantii pentru existinti'a si inflorirea cetatenilor romani ai patriei.

Partid'a guvernamental, carea au compusu majoritatea dietei trecute, s'a dovedit prin lucrările ei, de celu mai aprigu si grösnicu inimicu alu acestor tendintie natiunali si naturali.

Eta — fratii mei, indegetata aci calea pe care trebuie sè o alegem, trebuie sè luptăm cu resolutiune si energia, pentru ca adeca partid'a natiunala sè se intarésca prin inmultire, caci prin imultirea ei se imultiescu operatorii existintei si inflorirei nostra natiunali.

Preotimai si corpul invetitorilor, cari sunt sufletul poporului, nu li este iertatul si privesc la interese proprii, la lingusirea domilor situatiunii, caci preotii si invetitorii fiindu sufletul poporului, au responsabilitatea pentru sòrtea acestui, dar inca si mai multu, existinti'a loru depinde de la existinti'a poporului! Déca nu va mai fi romanu, nici preotii nici invetitorii nu vor mai fi; si — déca romanulu va fi driputu, despojatu si degradat, — óre preotii si invetitorii lui potu fi vediuti si fericiți?

Momintele ce ne ascépta sunt seriose, sacre si decidietorie.

Si noi toti nu avem alta chiamare, de către a lamuri poporului starea miserabilă, carea ni-a creat o nepasarea nostra si cu — steppanii situatiunii, si mai departe, a-lu invetia pre popor cu sè cunoscă pe acsi bravi barbati si sei, cari in pericol chiar, cu abnegatiune rara, sunt gata a primi mandatul poporului, — nu pentru ca ei sè cascige ceva, nu pentru ca sè odihnesca in braciale unei majoritati comode, ci — pentru de a se lupta diu'a-nòptea in contra atatoru pedece si greutati, ce intempina cauza poporului nostru.

Care dintré noi nu va face nici acésta, in acel'a trebuie sè fia sterpiti totu semtiul mai nobilu si moralu; caci acel'a se arunca cu voia in mréja contrarilor, in mormentul se patu existintiei nostra!

Éra déca decadinti'a morala la unii a ajunsu culmea in cătu ei lucra in tabera ini mica, de acestia, ca de o lepra rea — cu despretiu si cu scărba sè ve departati; caci este inverat, cumca acestia pre sciute sépa la gróp'a in carea voiesou a ne iamormenta inimicii nostrii.

Care preot si invetitor nu va lucra sub stégulu poporului pentru existinti'a acestuia, acel'a ca romanu comite crima contra natiunei sale si pecatu in contra lui Ddieu. Caci Ddieu ne-a lasatu se fium romanu, si prin acésta ne-a impus detorinti'a de a ramane romani si de a ne desvoltă si ferici ca romani; prin urmare déca lucram la perirea nostra, nu imprimim vointi'a lui Ddieu, si prin acésta vatamam pre Ddieu.

Lamuriti si esplicati poporului, ca — ce triste rezultate au avutu pururia amagirile acelora guvernamentalisti, cari, urcandu-se pre u-

merii poporului la potere, și au uitat de popor și de cele mai sacre interese ale lui! Apoi deca se așa și dintre romani unii guvernamentalisti, ceroati bine caușa adevărata, și veti așa că în facia contrastului scopurilor și intereselor noastre generali și patriotic, cu interesele particulari ale domnilor de la potere, acei guvernamentalisti ai nostri — numai prin propriele loru interese private sunt legati de guvern.

Spuneti deci omeniloru, că atari romani guvernamentalisti, pentru ca să aiba ei ceva favoru, jervescu interesulu poporului întregu, și judecată națiunala e destula că să ingrozescă pe fiecare de unu atare monstru moralu.

Nu priviti că în unele locuri sunteti în minoritate, ci luptati-ve, căci prin lupta dăm semnul de viață, cascigămu respectul contrarilor si — estorecum recunoșcerea sanctioanei caușei noastre! O caușă, pentru carea barbatii bisericei si ai scolei isi arunca tōta energiā în cumpena, cauta să invinga. Indegetandu astfelii, frati mei, directiunea care trebuie se oie fiecare romanu în facia alegerilor viitorie, vi aducu a minte de cuvintele domnului Cristosu: „pasceti oile mele!“ Si de cuvintele ma-reliu poetu Muresianu, carele totu viitorulu națiunei l'a intemeiatu pre noi; pre noi, pe „preoti cu crucea în frunte“, ne provoca să pasim înainte în luptă poporului. Să pasim deci naște si să midlocim ca standartul partidei naționale să invinga în toate pările locuite de romani, esindu pretotindenia alesii barbatii partidei ce se luptă pentru existența politica a poporului romanu!

Alu vostru cu imbratiosiare fratișca
Lugosiu, in diu'a santelor pasci, 1872.
Mihaiu Pooreanu m. p.
preotu (in Lugosiu) si asesore consistorialu.

Langa Abrudu, in aprile 1872.

(Cum se instalădă unu justitiariu magiaru in postulu si functiunea sa. Audilume si te mira!) Spre a poté ori-cine judecă, că — ce organe avemu acum la justitia, éta unu exemplu: d. jude de cercu regescu Loyczel Ferencz din Campeni, care are de la statu unu pausialu de quartiru de 200 fl. a aflatu de bine in dilele trecute a se asiediă cu famili'a sa in edificiul scălei confesional din Campeni, ocupandu cas'a menita investimentului, spre a o face siesi quartiru, in contra vointiei scolare a carei este edificiul, si fora de a se obligă a plati ceva chiria. Atari sapte numai in tempuri barbare de resbelu său mai intemplatu! Prin acésta fapta se dă una lovitura de mōrte invatamentului popularu *) in acésta comuna, si inca de catra unu organu, ce are chiamare a aperă drepturile cetățeniloru. Ca să nu socotescă cineva, cumca respectivulu jude regescu ar fi fostu necessitat la acestu pasu, se face cunoscutu cumca domn'a sa a fostu imbiatu cu quartiru fōrte frumosu pentru chiria de 200 fl. pe anu, insa — elu a socotită că este mai bine a locui in scăla romanului foră chiria si contra vointiei proprietariului casei. **)

In edificiul scălei acesteia, in una incapere se așa și cas'a Wertheimiana a fondului scolaru, impreuna cu toate mobilele de cancelaria, cari avura sōrte de a fi date josu in curte din etagiu spre celu mai mare scandalu!

Findu acesta unu faptu care ni areăta, că ce mai avemu de asteptat de la poternicii dilei, am aflatu de lipsa a-lu aduce la cunoscinta publicului. — (X.)

Mercina in Carasiu, in aprile 1872.

(Sunete si resunete; — fruntasii biserici; — uneltele dusimaniloru; — folosele meschine, mici, personali și familiari; — parasirea intereselor celor mari ale poporului; dar poporulu nu se va parasi elu insusi pre sine!) — Candu in nrulu 28 alu amatei noastre Albine, mai multi alegeriori publicara o critica a supr'a portarei politice-naționale a unor barbati ai nostri, a nume a unor dd. preuti și protopopi, atunci noi, vediendu atinsu și pre alu nostru, adeca in midlocul nostru locitoriu dnu protopopu, tresariramu de superare si mania. Nu ne poteam impacă cu atare credintia despre unu

*) De care prē pucinu li pasa potericiiloru dilei! — precum noi de o suta de ori amu aretat!! Red.

**) Decă se facea acésta ocupare comunardă ungurului său serbului, să fiti convinsi, că miti-lu scoteau atora de urechi din proprietatea altuia pre dlu confiscatoriu! Dar pre romanu — toti despotii potu chiar să-lu incalce si să-lu calaresca! Si apoi — nici vr'unu advocatu de tréba n'aveti pre acolo, ca să faceti procesu?!

— Celu pucinu faceti aretare inspectiuni scolare si chiar min. de justitia. Red.

barbatu pre carele pururia multu l'am iubitu și dătisutu și carele adese ori, in tempuri grele, n-a fost conducetoriu. Dar — socoteam: lasă că o să vedem; — timpulu miscărilor si alu lupetă se apropiu; — lasă că o să vedem!

Ne-am pusu la păntă. Vediuram de curențu pe pré onoratulu d. chiamatul si caletorindu la Lugosiu, unde petrecu căte-va dile. Firescu, căci cunoaștu residēza in cas'a cea mare a comitatului cu titlulu de supromu-comite si dă mese bune. Dar retornat de acolo, ce să vidi? In data a duóu' diua se respondă faim'a că: darulu lui Pista s'a ivită in comun'a nostra! Mai antaiu acestu daru cercetă cas'a parintelui Teodosiu, a preotului nostru, imbiandu-i, precum se suna, 100 fl. de la domni, din sudoreea poporului, pentru ca să tienă si să lucre cu domnii, contra poporului; — promisiu să mai multu, deca santi'sa preotulu nostru ar căscigă si pre tata-seu, preotulu din Ilidia, barbatu bravu si de influenția popor!

Acésta e fericirea ce ni-o trămitu domnii de sus! Astfelii vreau ei, cu sudoreea nostra, să ni cumpere pre pastorii sufletesci ai nostri, pentru ca să ne conduce la lăpădare de noi si la eternum jugu străin!

Mare pecatu facu acei barbati ai bisericei, cari credu că poporulu este numai o turma de vendetu domnilor ce li imbia vr'unu favoru momentanu! A trecutu timpulu acel'a candu poporulu se lasă portatul orbisius ori-unde-lu tragea si amagiă stepanirea pricinutare preotu, protopopu său si episcopu! Nu mai merge asiă. Încercarea unor bisericam de a ne sacrifică intereselor loru personali său familiari — nu pote avea alta urmare de cătu necrederea si strainarea poporului — nu numai de catra ei, ci și de catra biserică si statu!

Mai dilele trecute la unu locu se respondă dintr'o parte cunoscuta — faim'a, că renuntul si adoratulu nostru deputatul la trei dîte, dlu V. Babesiu, ar fi cutesatu a vătemă pre imperatulu prin aceea, că la o ocasiune candu drépt'a s'a sculatu in Dieta intru laud'a imperatului, elu cu mai multi altii din stang'a nu s'a scolatu. Socoteau responditorii acestei istorii că, poporulu o să se inversione pre alesulu seu; dar tare s'au inselat, căci tocmai din contra, poporulu se exprimă, in modulu său simplu si naturalu: „Dieu aacea sămena pre Babesiu; elu nu se scio preface; ce are in inima, arăta si iu fapta; ce nu pote ascunde naintea lui Ddieu, nemultumirea lui cu sōrtea poporului, o face vediuta si cunoscuta si imperatului Babesiu, cine nu scie, că cu tota lumea se luptă pentru poporul romanu, alu carui creditiosu fiu elu este! N'ar fi frumosu de la elu, deca n'ar spune, n'ar arăta lumii, că — de unde, de la cine vine apesarea romanului. Romanulu n'a meritatu să fia lasatul preda domnilor magari, cari n'au inima pentru poporu!“ —

Va se dica, pre poporulu romanu — nul mai amagesce vorb'a dominilor si a unelteleloru loru.

De aceea noi — dicemul dloru preoti si protopopi ai nostri: să nu se dea amagiti, să nu se faca uneltele dloru, nici pentru interese mici si trecătorie să nu sacrifice iubirea si incederea poporului, să nu surpe biserica, să nu se faca obiectu de ura si despriu in ochii alegatorilor, de cari li este legata sōrtea!

La noi tota lumea se întrăbea: ore va succede domnilor să cumpere eu bani său alte momete pe preotii nostri? Noi credem că — nu li va succede; pentru că preotii nostri in precumpenintia sunt buni creștini, buni romani si omeni intelepti, si vor precalcula că — nu este cascigă, ci numai mare perdere si mare blasfemie pentru ei — tradarea poporului.

Astfelii noi asteptămu că dd. preoti si mai departe vor romané adevăratii preoti ai poporului, si mai de parte 'si vor implini chiamarea de a-lu conduce la calea cea adevărată care-lu va scôte la lumina; si mai departe vor fi adevăratii parinti sufletesci ai poporulu ce ii-a alesu si ii sustine si candu vre-o data căte unulu, parasitul de angerulu lui Ddieu, s'ar incercă a ii seduce, ei vor fugi de atare ca de necuratul si nu vor lasă să molipsescă turm'a loru cuventatoriu. Vail cătu este de tristu, candu parintele duce pre fiii sei la perdiare si cu ochii se vita cum gelatulu li desparte capulu de trunchiu!

Acesta premisiu, cu vōce inalta strigămu poporului pana in cele mai de diosu perte ale sale: desceptati-ve cu totii, cu micu cu mare! Invatiati o data, pentru Ddieu, a cunoscere pre adevăratii nostri conducatori cari ni vo-

iescu binele si nu mōrtea; cari lucra pentru marirea si prosperarea nostra in ori ce privindu, si nu cauta nici unu folosu pentru s'ne, ba inca si sacrificia si se arunca pana si in primejdia pentru noi. Invatiati a cunoscere pre, acei ce sunt gata de a-si da si sufletul, numai să ne văda o data scapat de jugu si orbia si să ne cascige o data sōrtea ce merita numele de Romanu! si să nu orbecămu totu in intunereculu in care seculi intregi am gemutu sub catusiele acelor ce adi ne stepanescu. Cunosceti bine, fratilor, pre toti cei adevăratii; si dupa ce ii veti fi cunoscutu, asultati invetiatur'a acelor, era — nu acelor ce si-au perduto sufletul si nu mai vorbescu, de cătu ce li poruncescu coi-ce ii-au cumparat! Luati săm'a, fratilor, că acei retaci ai nostri astazi sunt pentru unguru dar mane, de va veni turculu, pentru elu vor fi, si poimane macar pentru tataru! Pre cundu adevăratii nostri barbati conducatori — totdeun'a au fostu si vor fi pentru noi, si er pentru noi, vina turculu, vina néntiul, vina ori cine va veni.

Noi, cei din cercuri romane, semtimu că — acum a timpulu in care debue să ne portăm ca romani; — alegerile sunt la usia, contrarii lucră, corumpu, amagesc pretotindenia diu'a si nōptea; deci să noi trebue să priveghimă si să lucrămu, si — să alegem pre barbati ce ni sunt cunoscuti mai de multu, pre acel ce ii-am vediutu luptandu neincetatul pentru binele nostru.

Contrarii nu se sfiescu si rusina de nici unu felic de misișia si reutate, totu punu in lucrare, numai ca să reese pentru că ei sciu, cumea de la aceste alegeri depinde domnirea loru mai departe, cu apesarea nostra, să lucrămu asi-dara ca adevăratii filii ai maicei noastre ce ne a lăptat cu peptulu ei; să lucrămu cum amu mai lucratu si vomu invinge chiar si preste portile iadului!

Unde e vñulu, nu e potere
La nevoi si la dorere;
Unde-si duoi, poterea cresce,
Si dusumanulu nu sporesce.
Deci cu toti într'o unire,
Să lucrămu cum amu lucrătu,
Si s'alegem cu marire —
Er pre Babesiu de alegatu!

Mai multi alegatori.

Baia de Crisioru, (cottulu Zarandu) 28 aprilie 1872.

In 22 aprilie, comitetulu nostru cottsensiu prim'a sa siedintia, in carea mai nainte de toate s'a alesu comisiunea centrala cu menituna d'a conduce afacerile pentru alegerea de deputati la Camera; si s'au alesu a nume 32 romani si 10 magari, se intielege că toti acestia s'au alesu dupa ce conducatorii nostri s'au intlesu intre sine si au facutu combinatiunile necesare; — depunendu membrii comisiunei centrale juramentul prescrisul, in una óra s'a finită tota agenda comitetului. Intre acestea au fostu mai momentosé staverirea bugetului pe anul curinte, — staverirea preliminarului pentru lucrările publice, staverirea si defigera óleror oficiose pentru oficialii de la manipulatiune si propunerea lui Teodoru Popu ca comitetulu să decida: comitele supremu in viitoru să fie datoriu a enunciă tota splicatiunile si decisiunile in ambele limbi, adeca in ceea romana si magara. Acésta propunere conformu legii municipali se va pertracta in siedint'a viitorie.

Totu in 22 aprilie d. m. la 3 óre comisiunea centrala tienă o siedintia si a decisu a incepe consorieria alegatorilor in ambele cercuri electorale in 18 si a o fini in 31 mai c. nou.

In comisiunea conscrietoria s'au alesu de membri in cerculu Bradului Antoniu Piesch, Georgie Bogdanu si Akos Nemes, — de suplenti Nicolau Miheltianu, Artemie Feneșanu si Petru Lupa; — in cerculu Halmagiu Joane Groza, Joane Jula si Nicolau Hentiu, er de suplenti Constantin Taloșiu, Andrei Puticu si Jóne Ardelenu.

Ca unu curiosum amintescu acel, că fōia germană „Pester Lloyd“, si cea magiară „Hon“ publicara in colonele loru că in comisiunea centrala a cottului Zarandu s'a alesu totu deachisti! — său respectivii corespondenți au sedus pe redactori, său redactorii voindu a seduce opinionea publica si a amagi guvernului, totu un'a; adevărul insa este tocmai contrariul pentru că in intregul cottu alu Zarandului, cu exceptiunea unor diregatori regesci si 2-3 magari, nu există deachisti, cu atâtua mai puin deci s'au potut alege deachisti in comisiunea centrală. Candu cineva vorbesce de deachisti in comitetul Zarandului, i se poate repune cu vechiul proverbru „de strigis qui non sunt, mentio ne fiat.“ Ilie.

Zernesci, in 3/15 aprilie 1872.

Domnule Redactoru! In prețutulu diariu „Albină“, nrulu 26 din an. c. am ceditu intre altele si o corespondintia din Fagarasul reprodata din diariul magiaru „Korunk“ sub titlul: „Romanii din Transilvania si alegerile de ablegati.“

In acésta se dice: „pe cundu alegatorii din alte parti si punu intrebarea, că ce feliu de ablegati se aléga la Diet'a viitorie adeca: „Deákisti“ seu „Opozitionali“? pe atunci la Fagarasul se ventura acea intrebare, că să aléga Romanii deputati să se tienă pasivi si facia cu alegerile viitorie?“

Se dice mai incolu că: „desi protopopulu Metianu, ca activistu resolutu ar fi agitandu respicatu pentru candidarea si alegerea a doui romani deákisti in ambele cercuri electorale, totusi si pasivistii inca ar fi planindu ceva; si in fine se mai dice: „că in easulu, cundu Romanii ou si-ar pune candidati loru activisti la timpulu seu, atunci magarii, desi sciu că in districtulu Fagarasului sunt numai romani, totusi in sperantia, că vor fi sprinzipii de asia numit'a clasa a boerilor, care clasa pré usioru poate fi cascigata pentru magarii, ei sunt rezoluti a-si cercă noroculu in ambele cercuri cu ómenii loru Benedek si Teleky Sándor, cari ar fi pasiv de deja ca candidati districtului Fagarasului.“

La acestea, on. redactiune a Albinei n'a facutu nici unu comentariu, dicindu numai, „că respectivii domni din Fagarasul ar fi mai competenti pentru a respunde in scrius, dar mai vertosu in fapta la toate acestea guvernamentali.“

Deci fiindu că carespondintia acésta a lui „Korunk“ atinge de aproape persoana mea, me vedu indemnăt, domnule Redactoru, a declară cu dorere că, pre cătu cunoscu eu starea lucrului din districtu, cele reproduce de „Korunk“ sunt in mare parte adevărate.

Acea assertiune inse unde se dice, că eu as fi mersu adesori pe la Fagarasul a nume pentru alegori, — nu este adevărată pentru că eu la Fagarasul n'au umblat decătu candu am fostu chiamat la Adunarea districtuala si la Senatul scolaru, — cu care oasani, ce e dreptu, in cercuri private am vorbitu si despre tienut'a nostra viitorie in politica. Si temendu-me că deca Romanii vor ramâne pasivi facia cu impregiurările critice — as fi poté dice exceptionali — din acestu districtu o vomu pati mai reu, ca in 1869, căci atunci totu se alesu si unu ablegatu romanu pe candu acuma facia de incordarile clubului deákisti din Pestă si acelu din Fagarasul trebuie să avemu si mai mari temeri. —

Din aceste motive am fostu si sum si acuma de parere, ca districtulu acesta să-si candideze doui romani, macar si guvernamentali, in acel sensu ca acesti barbati la timpulu seu in solidaritate națională să fia acolo, unde i-ar cere interesele nostre patriotic si naționali bine intelese. —

Precum sciu, si majoritatea poporului si a inteligiției noastre din acestu districtu e de acésta parere inca si din acel motivu, că candidati neromani se nu mai aiba ocazie a corumpe poporul nostru cu medilice seducătoare intru interesele loru.

Credu că dōra acel ar fi locul să observu si aceea, ca de óre ce si diu cele premise, si din procederea mea de pana acum multi poté vor crede ca eu as fi de aceste pareri numai ca să fiu alesu de deputat, — astfel de bine, a declară si acel, ceea-oe am mai spusu si altorui amici ai mai, carii m'au provocat să primesc candidatur'a de ablegatu in districtul acesta, că eu facia cu impragiuările mele familiari, de astădată n'a-si poté primi mandatul; si de aceea eu nu voiescu de felu nici a pasi de candidat, si rogu pre toti cari ar fi pentru mine in acésta privintia, ca de asta data să-si intreacă privirea la alte persone. —

Totudeun'a mi am spusu sinceru parelele mele domnule Redactoru! si astfel de bine a spune si aici, că acea temere a mea — care de Ddieu să nu fia intemeiată, că deca Romanii din districtulu Fagarasului nu vor candida inca acum de timpuriu duoi barbati de ai loru, romani buni dar activisti pentru interesele bine intelese ale nației noastre, atunci batjocur'a de la 1869 va fi si mai mare, căci acuma in locu de unul se vor alege in acestu districtu — cu voturile Romanilor, — doui magari, poté mai periculosi interese loru districtului nostru.

Marturisescu, că sunt pre aici si pareri

contrarie, adeca multi credu, ca noi vomu reesi si cu doui deputati romani de alta colore. Eu pentru solidaritate me supunu si acestei pareri; dar am mare temere, ca in acestu casu vomu cade, si atunci tocmai acesti domni o se vina mai tardi si o se ne impune chiar noua activitilor nereesirea lor; acestia li o spunu, pentru ca se fia constatata ca amu vorbitu dupa cum amu priceputu si cunoscetu imprejurariile in acestu districtu, si pentru ca se respingu orice invinuire ce mi s'ar face mie si celoru de o parere cu mine mai tardi.

De altminta vi comunicu, ca inteligint'a romana din acestu districtu s'a constituitu in Clubu si si-a alese unu comitetu, pe carele l'a insarcinatu, ca in causele nationale preste totu se lucre in contielegere cu cea laita inteligintia a Romanilor din Ardélu, si astfelui speru in bunulu D'dieu, ca chiar si deca pana acuma se va fi si facutu vre o gresiela, aceea prin concursulu tuturora va fi indreptata spre bine.

Joanu Metianu, protopopu.

Memorialu

despre Datele statistice de interesu natiunalu bisericescu (*)

Inca cu ocaziunea primului sinodu eparchiale alu diecesei Aradane, — din anulu 1870, — unii p. t. domni deputati, — interesandu-se de starea finanziaria a diecesei Aradane, — atatu in decursulu desbateriloru sesiunei sindicale, catu si in conferintie particularie au povitul pre Ilustritatea sa presantitul domnu episcopu alu nostru Procopiu Ivacicovicu, — ca in privint'a situatiunei topografice, a populatiunei si a celei finanziarie, se midiloscă procurarea datelor statistic, — pe bas'a carora se compuna si presente prossimului sinodu eparchiale unu conspectu esactu spre a-lu luá in evindinta.

Recunescondu si Ittea Sa dlu episcopu neevitabil'a necesitate de unu asemenea conspectu, — in presint'a unora dintre respectivii domni deputati sindicali, — a binevoitu a me insarciná pre mine subscrisulu ca pre referintele resortului concernante, ca pe bas'a Inventarielor intrate de la comitetele parochiali se compuna amintitul conspectu statisticu, — ce are a servi de unu tablou alu averiloru bisericesci, scolarie si fundatiunale din respectivile comune ale eparchiei. —

Efectuindu-se acesta eruire si culegere de date statistic, — Ilustritatea Sa dlu episcopu si pregatitul pe sesiunea sinodului eparchial de estu anu unu reportu meritoriu si detaliat despre resultatulu acelora, — din care eu permisiunea Ilustritatii Sale si cu indulgint'a onorabilei publicu cetitoru, — dar mai vertosu la espus'a dorintia si provocatiune a unor p. t. domni deputati sindicali si membri consistoriali, — mi ieu voia a comunicá urmatorulu

Estrasu.

A) Cu privire la datele statistice despre statulu activu si pasivu alu averiloru bisericesci, scolarie si ale fondurilor din comunele districtului Aradani.

I.

Statulu activu.

(nemiscatòrie.)

1.) Dupa inventariile intrate in districtulu consistorialui Aradani, la care conformu noului organismu apartienu protopresviterale Aradu Chirineu, Siria, (Világos) Jenopolea (Boros-Jenö) Buteni, Totvaradía, Halmagiu, Temisiu, Lipova, Hasiasi si Banatu Comlosiu, se afia:

a) Comune matre cu comite parochiali respective epitropii — organizate 341, de cari sunt sfiliate 16.

b) Biserici sunt 341, scole 350;

c) sesiuni parochiale intregi in complexu urbariale resp. catastrale de 32 jugere 492 $\frac{1}{2}$ de sesiuni 38;

d) funduri (pamenturi) intravilane parochiale 386;

e) funduri (pamenturi) estravilane bisericesci 581 jugere;

f) funduri scolare 632 jugere;

2.) Valórea acestora, — dupa estimatiune se urea la 3,482,340 fl. v. a.

(muscatorie.)

3.) a) fondulu instructu (requisite) bisericelor in valóre de 312,683 fl. 72 cr.

b) capitalele de bani ale bisericelor asecurate pe langa obligatiuni 67,486 fl 46 cr.

c) fondulu instructu scolariu 9,673 fl. —

Sum'a statului activu 3,872 183 fl 18 cr.

*) Se recomenda deosebitei atentii a domnilor deputati si sinodiali.

II. Statulu pasivu.	
1.) alu bisericelor	83,516 fl.
2.) alu scoleloru	7,122 „ de totu 90,638 „

care detragendu-se din active, ramane o suma a valorei statului averiloru curat active de 3,781,545 fl 18 cr.

Afora de sus amintitile comune bisericesci mai sunt inca 16, care n'au substernutu datele recerute, si din care causa nepotendu-se completă conspectulu de sub intrebare, — s'a facutu numai simpl'a aretare, ce se va presenta si nodului eparchialu.

Conspectulu formale impartitul in rubrici, — cuprinde in sine si alte date statistic, d. e. numerulu sufletelor respective poporatiunei; numerulu caselor etc.; si deca in decursulu a. c. vor intra datele restante si de la cele 16 comite parochialu, — conspectul se va poté completă si va infacișia unu tablou esactu, — care la casu de eventuala necesitate, ni va fi de folosu si indreptariu.

B) Referitoru la starea materiale, — la afacerile finanziarie ale Eparchiei.

III. Fonduri diecesane.

1. fondulu asia numitu „Resiedinta episcopescă“ con-	sta din	17,982 fl 8 cr.
2. fondulu „capelei din Gaiu“	187 „ 75 „	
3. fondulu clericalu compusu din venitulu <i>tassului alu II</i> ,	3,671 „ 89 „	
4. fondulu preparandialu compusu din venitulu <i>tassului III</i> .	1473 „ 24 „	
5. fondulu generalu diecesanu compusu din contributiuni de 3 cr. dupa sufletu si oblate benevolu de la crestini	6,615 „ 8 „	

Sum'a fondurilor 29,929 fl. 99 cr.

Catra acesta suma socotindu-se interesele de 6% dupa banii elocati in cass'a de pastrare Aradane cu 1795 fl 83 cr., —

Capitalulu acestoru fonduri da o suma de 31,725 fl 82 cr.

IV. Fundatiuni particularie:

6. Fundatiunea Paffyana.		
a) capitalulu elocatu la orasului Pesta	7373 fl — cr.	
b) capitalulu elocatu in cass'a de pastrare Aradana	2430 „ 37 „	
de totu	9803 „ 37 „	
c) acestu capitalu importa interese anuali	588 „ 22 „	

Sum'a 10,391 „ 59 „

V. Fonduri bisericelor particularie.

7. Fundatiunea fericitului arhimandritu Patriciu Popescu, inițiatata pentru bibliotecă institutului clericalu Aradani in sum'a 141 fl 37 cr.		
8) Fundatiunea Forray pentru subveniunarea inventariului romanu gr. or. din Soversinu	252 „ 28 „	
9. Fundatiunea contelui Colomanu Almaly de Chitigáz pentru subveniunarea preotimei si a inventariilor nostri	1785 „ — „	
10. Fundatiunea fericitului contelui din Oradea-mare Gavrilu Fauru pe séma bisericiei	1500 „ — „	

Sum'a totale 14,069 „ 94 „

VII. Alte titluri de bani.

20.) Ajutoriulu de statu destinatu pentru usiorarea despartirei ierarchice in comunele	de totu 7088 fl. 19 cr.	
--	-------------------------	--

mestecate 13,220 fl. 11 cr. din care suma data de a dreptulu la dispositiunea Ilustratei Sale dlui Episcopu diecesanu, se vor impartasi respectivile comune romane bisericesci, — dupa ce se va efectuá finalmente despartirea romanilor de catra coreligiunari nostri serbi, — si pe termeniu complanatiunei amice ce s'a indegetatu prin delegatiunea congresului nostru, se vor ircheia contractele de desdaunare conformu Invociei adoptate de ambele parti ierarchice. —

VII.

Recapitularea

tuturoru fondurilor, fundatiunilor si altoru titluri de bani care — dupa ratiocinile epitropiei eparchiale la capetulu anului scolariu 1871 — se afla elocate in cass'a de pastrare Aradana cu interese de 6% si ale carora libela de elocare sunt depuse in cassa de feru Wertheim sub ingrijirea Ittei Sale dlui Episcopu si a senatului epitropescu eparchialu:

1. Sub III.) Fondurile die-

cesane 31,725 fl. 82 cr.

2. Sub IV.) Fundatiuni par-

ticularie 14,069 „ 94 „

3. Sub V.) Fondurile biseric-

elor particularie 7,088 „ 19 „

4. Sub VI.) Alte titluri de

bani 13,220 „ 11 „

Sum'a totala 66,104 fl. 6 cr.

VIII.

Averea miscatòria si nemiscatòria a Episcopiei asia numita: „Fundus instructus Episcopatus Aradiensis“ stă:

a) din Resedint'a episcopescă a nume: edificiul cu apartinentile, mobiliele si alte reeuisele aflatòrie in orasulu internu, despre care este compusu Inventariu lincă din anulu 1853, de candu Ilustritatea Sa dlu episcopu alu nostru a primitu dieces'a.

b) din asia numitului prediu a suburiului Aradu-Gaiu, care la venirea Ittei Sale se afla in cea mai desarrangiata si isolata stare, si care — dupa Inventariulu compusu in anulu trecutu, — prin parintesc'a staruintia a Ittei Sale renovandu-se in anulu 1866, — de presinte are unu edificiu din materialu solidu cu 9 chili si o capela ce se folosesc de biserică pentru crestini de nationalitate romana din acelui suburiu, si care e indiestrata si construita cu tòte apartientiele necesarie pentru servitiulu ddiacescu.

c) afara de aceste, — se afla unu complossu de pamentu comasatu de calitate frumentara si in cantitate de 309 jugere catastrale. Valórea acestei averi aprosimativ minte s'a estimatu — pana la o suma de 76,000 fl. v. a. Venitele, adeca usufructulul pamenturilor acestui prediu sunt destinate pentru dotatiunea episcopescă.

C.) Venitele si spesele anuale la epitrop'a consistoriului Aradann.

IX. a) Venitele ordinarie.

1. Din restantile speselor congresuale, si sinodale din anii trecuti s'a electatu sum'a de 938 fl. 48 cr.

2. Titulu: diurne si spese de caletorii ale deputatiloru la sinodulu eparch. annualu 1871 2588 fl. 86 cr.

3. Contributiune directa de 3 cr. pesem'a fondului generalu 10,801 fl. 21 cr. de totu s'a electatu 14,328 fl. 55 cr.

din care suma in decursulu anului scolaru incursu in cass'a diecesava dupa ratiocinu epitropiei 2,469 fl. 78 cr. mai remanendu restantia 11,858 fl. 77 cr. pe anulu scolaru curinte; era competitie electata pe 1872 adeca contributiunea de 3 cr. de sufletu incasanda dupa proportiunea contributiunei regie directe, face 10,948 fl. 37 cr. de totu 22,807 fl. 14 cr.

Imprumutulu datu epitropiei consistoriale de la Oradea-mare, 1871 fl. 77 cr.

5. Restulu venitelor dupa detragerea erogatiunilor la capetulu anului scolariu 1871 in bani gata 6,980 fl. 55 $\frac{1}{4}$ cr. Asia dar venitele sperative pe anulu scolariu 1872 sunt cu 31,950 fl. 46 $\frac{3}{4}$ cr. preliminare.

b) Venitele extraordinarie:

6. Ca oblate benevolu de la comune si particulari au incursu pe séma fondului diecesanu 279 fl. 48 cr.

7. Tacse pentru esamene de calificatiune de la elevii preotesci si inventatoresci 580 fl.

8. Din venitele parochieror vacante 241 fl. 1 cr.

9. Din interese de 6% dupa capitalulu elocatu in cass'a de pastrare 177 fl. 72 cr. de totu s'a incassatu 1278 fl. 21 cr.

10. Ajutoriulu de dotatiune de la statu 6000 fl.

